

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Usuræ definitio, & divisio traditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

Agris famulis tenentur domini quantum possunt victum & medicamenta suppeditare, nec propterea debent eorum salaria imminuere, aut illos domo expellere, quemadmodum inhumani quidam domini solent, qui non satis considerant famulos suos Jesu Christi fratres esse, & erga illos caritatis officia debere se diligentius exercere, & illius Apostolicæ sententiæ meminisse, videlicet: *Si quis domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior* (1. Tim. 9.)

♦♦♦♦♦
SECTIO VI.

DE
USURA.

CAPUT I.

Usuræ definitio, & divisio traditur.

Usura hodie quasi torrens ruptis aggeribus omnia alluit, & Casuistæ non valida illi & tuta opponunt repagula, sed mille aperiunt vias, quibus impune se effundat. Majori propterea diligentia hoc argumentum a me est tractandum, & peculiare usuræ casus sunt attingendi, qui in Provincia & in mea Diœcesi evenire solent, ut super his Confessarios instruam.

Resolutiones, quas afferam, scio plerisque non placituras, qui ingentes ex usura divitias

25

sibi

fibi comparant, iisque potius fidem præbeat qui iniquos ipsorum contractus vel laudant, vel excusant. Ego vero officio meo fungar; si autem isti perire voluerint, mundus ego ab eorum sanguine ero.

Usura est lucrum ultra sortem, ex mutuo immediate proveniens. *Lucrum* appello, id est temporalem rem pretio æstimabilem, sive pecuniam, vinum, oleum, triticum, sive servitium, aut obsequium.

Quinque requiruntur ad stabiliendam usuram. 1. Oportet ut adsit mutuum, quod obligentem ad eandem reddendam rem non obligat, sed ejus dumtaxat valorem; alias non est mutuum, sed commodatum. 2. Oportet ut mutuator aliquid ultra sortem lucretur. 3. Oportet ut lucrum istud sit pecunia æstimabile, alia nulla adest usura; veluti si quis, ut alterius amicitiam acquirat, pecuniam det mutuum, amicitia siquidem æstimabilis non est pecunia. Sed si quis ad reparandam injuriam alteri tueruat, usuram committit; hæc enim reparatio æstimabilis est pecunia, & pecunia passim fit. 4. Oportet ut lucrum istud ex mutuo proveniat, si enim aliunde provenit, nempe ex lucro cessante, aut ex damno emergente, nulla intervenit usura. 5. Oportet ut istud lucrum ex mutuo immediate proveniat; si enim mutuatarius exempli gratia aliquid ultra sortem donare velit gratitudinis ergo, absque stipulatione directa vel indirecta, usuram non committeret hoc donum accipiens.

Dividitur usura in manifestam, & in palliatam. *Manifesta* usura illa est, quæ evidenter apparet. *Palliatata* illa, quæ se alicujus contractus, vel falsi prætextus velo tegit.

Dividitur etiam in realem, & in mentalem. *Realis* illa est, quæ expresso pacto fit aliquid dandi supra sortem. *Mentalis* est mutuum sine exteriori hoc pacto factum, sed cum intentione aliquid ex mutuo ultra sortem accipiendi. Nam si mutuator desiderium dumtaxat, vel spem quamdam haberet aliquid ultra sortem accipiendi, sed non in hanc finem mutuo daret, mentalis usura non adesset; ad usuram igitur solum spectat formalis intentio. Propterea illud, quod apud sanctum Lucam legitur: *Mutuum date nihil inde sperantes*: de intentione, non de sola spe est intelligendum; quæ intentio, ut diximus, debet esse formalis lucrum ex mutuo percipiendi, & mutui potissima causa esse debet.

In palliata usura mutuum sub alio contractu legitur, exempli gratia quando merx ultra summum pretium venditur, quia pecunia statim non accipitur; vel eum ideo infra pretium infimum res emitur, quia ante tempus pecunia solvitur: uterque hic contractus usuram continet. Mercatores etiam, qui merces summo pretio vendunt, quia pecuniam non accipiunt, easdemque ex tempore infimo pretio redimunt, usuram committunt. Iste est contractus *Mohatra*, quem novi quidam Casuistæ tam obstinate tuentur, & qui adeo bono Reipublicæ opponitur.